

Projektna naloga:

»IZVEDBA DEFINIRANJA PONUDBE TER IZBORA PONUDNIKOV
NA OBMOČJU OBALNO-KRAŠKE STATISTIČNE REGIJE V
SKLOPU PROJEKTA LOKALNA TURISTIČNA PONUDBA IN
TEMATSKE POTI«

2.del

PROJEKT DELNO FINANCIRA EU (EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI
RAZVOJ) V OKVIRU PROGRAMA POBUDE SKUPNOSTI INTERREG IIIA
SLOVENIJA -ITALIJA 2000-2006.

Naročnik:

Regionalni razvojni center Koper
Župančičeva 18
6000 Koper

Izvajalec:

Studio MKA
Marko Koščak s.p.
Dolenji Podboršt 7
8210 Trebnje

Koper, februar 2006

KAZALO

1. UVOD	3
2. IZHODIŠČA	4
3. DOPOLNITEV PONUDNIKOV	7
4. DEFINIRANJE PONUDBE	9
4.1. TEMATSKA POT »OLJČNA POT«.....	9
4.2. TEMATSKA POT »ŠAVRINSKA JUŽINA«	16
4.3. TEMATSKA POT »JAJČARICE«	21
5. SKLEP	26
6. LITERATURA IN VIRI	28
PRILOGA	

1. UVOD

Namen projektne naloge je povezati tipično ponudbo Slovenske Istre z združitvijo primernih ponudnikov v skupni tržni produkt ter tako definirati ponudbo - tematskih poti. Cilj pa na osnovi kriterijev izbrati primerne ponudnike in jih razvrstiti v ponudbo - tematske poti.

V prvem delu projektne naloge smo izvedli naslednje aktivnosti:

- preverjanje ponudnikov glede na osnovne kriterije,
- preverjanje ponudnikov glede na tematske poti,
- preverjanje sodelovanja ponudnikov in
- izbor ponudnikov.

Kot bistvene bi izpostavili naslednje ugotovitve:

- V Evropi raste zanimanje za turizem na podeželju.
- Obstoječi turistični proizvod na slovenski obali lahko samo pridobi s turističnim razvojem zaledja.
- Podeželje Slovenske Istre rabi razvoj turizma na podeželju na svojem območju, da bo lahko »doživelo« tako ekonomski razcvet in obdržala svojo dediščino, tradicijo, navade in poseljenost naselij.
- Inicijativa kot je predstavljena na delavnici, upošteva elemente trajnostnega razvoja in temelji na preteklih in vzpostavlja iniciative v prihodnje na področju razvoja podeželja ter s tem pritegne pozornost odgovornih za razvoj podeželja tako v Sloveniji in EU.
- Pomembno je, da akterji ponudbe na teh tematskih poteh spoznajo priložnosti za svoje vključevanje ter da tudi spoznajo »pravila igre« kako sodelovati.
- Smiselno bi bilo, da se v najkrajšem času sestanejo ključni akterji razvoja turizma v Slovenski Istri, in sicer tako predstavniki javnega, zasebnega in nevladnega sektorja in v odkriti razpravi postavijo in uskladijo sistem trženja.

Drugi del projektne naloge obsega:

- dopolnitev ponudnikov,
- definiranje ponudbe, to je razporeditev izbranih ponudnikov na tematske poti in
- dopolnitev z dodatno ponudbo.

2. IZHODIŠČA

Terminska opredelitev aktivnosti: 29.11.2005 - 6.12.2005

Način oz. metode dela:

Preverjanje pristopa k preverjanju dosedanjega dela pri animiranju posameznikov na podeželju, v zaledju obalnega pasu in preko meje z namenom prispevati k dvigu kvalitete življenjskih pogojev celotnega področja oz. vzpodbuditi ter omogočiti ekonomsko oživitev.

Vsebina:

Rezultati projekta »Po poteh dediščine brez meja« (Regionalni razvojni center Koper, 2004) katerega smo tudi sami izvajali: »Vzpodbujanje in evidentiranje podjetniških iniciativ«.

Rezultat: (glej spodaj navedeno)

Podeželje obravnavanega območja je pred več kot 50-imi leti doživel pravo depopulacijo. Ljudje so se iz vasi preseljevali v mesta ter se zaposlovali v uspešnih industrijah ter tovarnah, ki so bile takrat na višku svojega razvoja. S spremembami, ki jih je prinesel gospodarski razvoj ter razvoj različnih novih novih tehnologij, je veliko ljudi ostalo brez zaposlitve. Poleg tega, pa se zaradi naglice s katero se v današnjem času srečujemo ljudje, povečal trend iskanja oddiha v mirnem podeželju. Ugotovili smo, da vse več ljudi razmišlja o ustvarjanju novih dejavnosti na podeželju, bodisi zato, ker rešujejo svoj zaposlitveni problem bodisi zato, ker vidijo nove, dodatne vire zaslužka, ali pa enostavno zato, ker so naveličani vsakdanjega kaosa ter si želijo začeti nekaj novega v sproščujočem okolju.

V sklopu projektnih aktivnosti projekta PHARE CBC SPF »Po poteh dediščine brez meja« smo evidentirali individualne poslovne ideje na posameznih območjih na slovenski in italijanski strani, s katerimi smo želeli prispevati k dvigu kvalitete življenjskih pogojev celotnega področja. Cilj je bil vzpodbuditi in omogočiti ekonomsko oživitev podeželja v zaledju obalnega pasu in preko meje. V tem okviru smo želeli poiskati odgovore in možnosti za gospodarsko revitalizacijo obravnavanega podeželskega prostora, poiskati priložnosti za nova delovna mesta, predvsem iz vidika preobrazbe tega prostora, iskanju dopolnilnih virov za preživetje, tudi v povezavi s turizmom na podeželju.

Zavedati se moramo, da so tovrstni projekti dolgoročne narave, ki bodo dali tudi temu primerne rezultate po določenem obdobju; pomembno pa je, da imamo ta trenutek vizijo in dobro strategijo, kako in kam naprej. Doseči želimo tudi

uravnotežen turistični razvoj, saj bodo dejavnosti evidentirane in nadzorovane ter bodo na ta način zmanjšani negativni učinki turizma na okolje.

Stanje zbranih ter izločenih podprojektov

PODPROJEKTI OBČINE	SKUPNO ŠTEVILO ZBRANIH PODPROJEKTOV	IZLOČENI PODPROJEKTI, ZARADI NEUSTREZNE VSEBINE OZ. NOSILCA	KONČNO ŠTEVILO PODPROJEKTOV
MESTNA OBČINA KOPER	42	18	24
OBČINA PIRAN	7	3	4
OBČINA IZOLA	5	2	2
OBČINA DOLINA	4	0	4
SKUPAJ	57	23	34

V okviru delavnic socialne sprejemljivosti okolja za projekt Phare CBC Slovenija/Italija 2001 »Po poteh dediščine brez meja« smo na projektnem območju udeležencem zastavili različna vprašanja v povezavi s podjetniški razvojem na področju turizma ter omejitvami za širitev le tega v zaledju. Udeležence smo povprašali po priložnostih, ki jih vidijo v svojem okolju za trženja dobrin, uslug turistične dejavnosti na lokalni ravni v lokalnem okolju ter jih tudi povprašali po ovirah pri vključevanju v turistično aktivnost.

Predlagane podjetniške iniciative smo ustrezno obdelali. Pogovorili smo se o možnostih pridobivanja finančnih sredstev za izvedbo podprojektov. Navezali smo stike z Zavodom za ohranjanje kulturne dediščine ter Zavodom za ohranjanje naravne dediščine. Nekaj predlagateljev podjetniških idej je, s pomočjo našega posredovanja, že navezalo stike z njimi. Povezali smo se tudi s svetovalci specialisti s področja razvoja podeželja, kmetijstva ter priprav vlog na razpise. S pomočjo določenih delavnic so bile udeležencem predstavljene različne možnosti za realizacijo svojih iniciativ. Vsem pobudnikom idej pa je v primeru, da izpolnjujejo predpisane pogoje, ponujena tudi možnost koriščenja 50 % subvencije storitev svetovanj in usposabljanj, prek vavčarskega sistema svetovanja. Za projektno območje je sedež izvajanja vavčarskega sistema svetovanja na Regionalnem razvojnem centru v Kopru.

Pomemben korak, ki smo ga naredili do sedaj je tudi ta, da smo začeli ljudi iz lokalnega okolja med seboj povezovati ter jih izobraževati v to smer, da so njihovi cilji skupni. Skušali smo jim vnesti v zavest, da je marsikatero podjetniško iniciativo, čeprav posamezno, možno realizirati s skupnimi močmi. Določene omejitve ter težave so v okolju skupne ter na isti način ovirajo realizacijo

posameznih podjetniških iniciativ. S skupnim nastopom bi bilo mogoče te ovire premagati ter zagotoviti uspeh.

V bodoče bo potrebno še veliko delati na razvoju podjetniškega okolja v zaledju. Potrebno bo izvesti sledeče aktivnosti:

- dodatno aktivirati že osveščene posameznike ter spodbuditi nove k razmišljanju o podjetniških aktivnostih na podeželju,
- dodatno bo potrebno raziskati ovire in omejitve, ki so posameznike odvrnile od predstavitve svoje podjetniške ideje,
- intenzivno delati na že evidentiranih podjetniških iniciativah (iskanje možnosti pridobivanja finančnih sredstev, motiviranje vključenih v posamezne projekte za povečanje lastnih vložkov v projekte, spodbujanje posameznikov za medsebojno sodelovanje).

Vsi ljudje imajo ideje, a le redki med njimi so sposobni v ideji prepoznati poslovno priložnost, še redkejši so tisti, ki znajo to poslovno priložnost izrabiti, tako da jim prinaša dolgoročno vrednost, bodisi v obliki kapitala bodisi v obliki zaposlitve zase ter morda tudi svojih bližnjih. Da pa bi ugotovili, ali je določena poslovna ideja tudi poslovna priložnost, je treba oceniti trg, konkurenco in življenjsko sposobnost ideje.

Sklep

Pri razvoju podjetniških iniciativ na podeželju je bistveno, da dosežemo boljši življenjski standard podeželskega prebivalstva brez korenitih sprememb lokalne kulture ali obstoječega načina življenja, obdržati kvaliteto pokrajine, njeno naravno in kulturno dediščino. Realizacije podjetniških iniciativ nimajo cilja posegati v okolje ter rušiti naravno ravnovesje območja ter mir v njem. Podjetništvo na podeželju želi obogatiti okolje ter zagotoviti prebivalstvu v njem nove, dodatne vire zaslužka. Zagotovo bodo posamezniku pri uresničevanju svojih podjetniških iniciativ naleteli na številne omejitve ter morda tudi na nasprotovanja posameznih predstavnikov lokalnega okolja, vendar s pravilno predstavitvijo svojih načrtov ter medsebojnim sodelovanjem z ostalimi bodo ti vplivi minimalni.

3. DOPOLNITEV PONUDNIKOV

Terminska opredelitev aktivnosti: 7.12.2005 - 1.2.2006

Način oz. metode dela:

- Povezovanje s krajevnimi skupnostmi in turističnimi organizacijami na tematski poti.
- Sodelovanje s strokovnimi sodelavci pri preverjanju ponudnikov glede na osnovne in specifične kriterije.
- Večnivojsko (terensko, telefonsko, posredno ali neposredno) preverjanje podatkov.

Vsebina:

- Na podlagi pobude občine Piran je bila izvedena ponovna poizvedba za dopolnitev ponudbe na »Oljčni poti«.
- K sodelovanju so bile pozvane krajevne skupnosti in turistična društva objavljena na spletnih straneh občine Piran, vezana na tematsko pot.
- Odzvali so se iz Sečovelj, krajevne skupnosti oz. turističnega društva ter krajevne skupnosti Padna oz. tamkajšnjega turističnega društva Škurša.

Predlogi pravkar navedenih organizacij in občine Piran so bili združeni z že vabljenimi ponudniki, ki se na prvi poziv niso odzvali. Upoštevajoč navedeno so bili kontaktirani naslednji potencialni ponudniki:

1.	Gostilna Sosič	Strunjan 42	6320	Portorož
2.	Kmetija Mahnič	Dragonja 111	6333	Sečovelje
3.	Torkla Peroša	Nova vas 8	6333	Sečovelje
4.	Vinogradništvo Ferran Rupnik	Sv. Peter 85	6333	Sečovelje
5.	Torkla Prinčič	Sv.Peter 18	6333	Sečovelje
6.	Giassi Franco	Strunjan 39	6320	Portorož
7.	Milunovič Željko	Parecag 92	6333	Sečovelje
8.	Salaro - Casa del sal	Parecag 182	6333	Sečovelje
9.	Pucer Franc	Nova Vas 10a	6333	Sečovelje
10.	Pucer Elvir in Valter	Nova Vas 60	6333	Sečovelje
11.	Ličer Benjamin in Dušanka	Sečovelje 100	6333	Sečovelje

Rezultat:

Od ponovno pozvanih ponudnikov so pristopili k formiranju ponudbe na »Oljčni poti« naslednji (glej tudi prilogo):

1.	Gostilna Sosič	Strunjan 42	6320	Portorož
2.	Giassi Franco	Strunjan 39	6320	Portorož
3.	Ličer Benjamin in Dušanka	Sečovelje 100	6333	Sečovelje
4.	Milunovič Željko	Parecag 92	6333	Sečovelje
5.	Salaro - Casa del sal	Parecag 182	6333	Sečovelje

6.	Torkla Peroša	Nova vas 8	6333	Sečovlje
7.	Pucer Elvir in Valter	Nova Vas 60	6333	Sečovlje
8.	Vinogradništvo Ferran Rupnik	Sv. Peter 85	6333	Sečovlje
9.	Torkla Prinčič	Sv.Peter 18	6333	Sečovlje

Pravkar navedeni ponudniki bodo uvrščeni v bazo podatkov ponudbe tematskih poti za predvidene nadaljne promotivne aktivnosti.

Sklep:

- V prvem zbiranju ponudnikov jih je bilo evidentiranih 46. Po preverjanju ponudbe smo ugotovili, da je v enem primeru ponudba¹ na eni lokaciji razdeljena med dva ponudnika². Zato je bilo dejansko število ponudnikov 47.
- Pri dodatnem zbiranju ponudnikov (glej zgoraj) je bilo evidentiranih še 9. Torej je skupno število ponudnikov tega projekta za uvrstitev na tematske poti 56.

Z vidika formiranje ponudbe tematskih poti je zanimiv pogled po dejavnostih. Tukaj moramo upoštevati, da imajo nekateri ponudniki tudi različno ponudbo (npr. gostilna tudi prenočitve). Zato spodnja razvrstitev upošteva le (osnovno) dejavnost, ki so jo ponudniki navedli:

gostinstvo	15
(turistična) kmetija	14
vinarstvo	12
oljkarstvo	5
čebelarstvo	4
ostalo	6

Zanimiv je morda tudi pogled na pravni vidik izvajanja dejavnosti. Preverjanje ponudnikov je namreč obsegalo tudi formalno-pravne kriterije oz. ugotavljanje registracije dejavnosti:

status kmeta	19
s.p.	16
čebelar	4
d.o.o.	3
društvo	3
dopolnilna dejavnost	1
v nastajanju	5
več registracij	2
niso navedli registracije	3

¹ Glej prvi del te projektne naloge v 7.poglavju na strani 45 v tabeli zaporedno številko 21.

² Glej v nadaljevanju uvrstitev ponudnikov na trase pod zaporedni številki 39 in 40.

4. DEFINIRANJE PONUDBE

Terminska opredelitev aktivnosti: 2.2.2006 - 16.2.2006

Način oz. metode dela:

Z deskriptivno metodo prikazani podatki zbrani pri izvajanju projektne naloge.

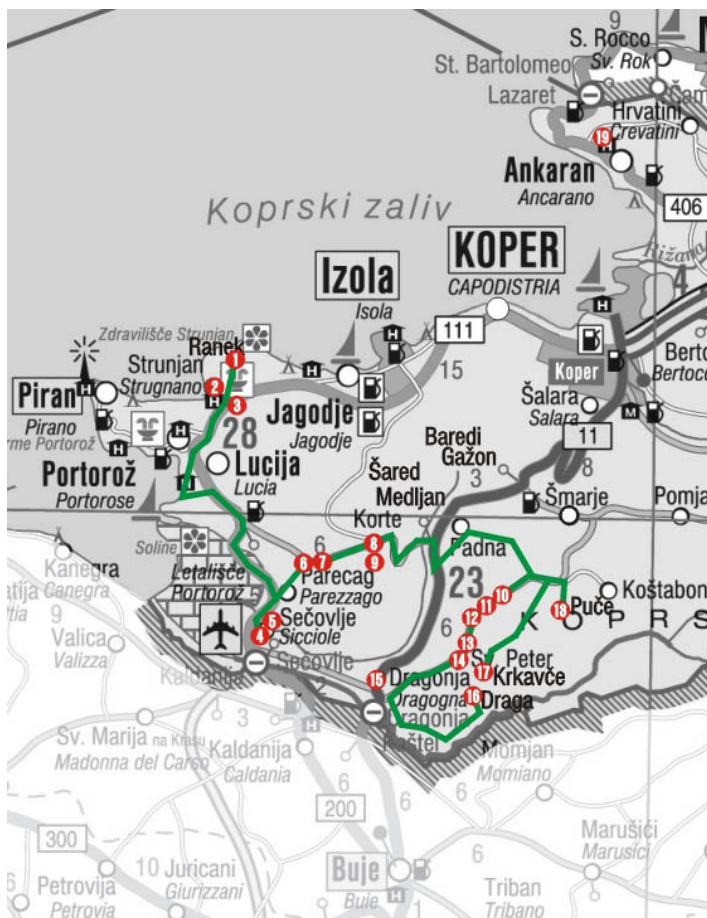
Vsebina:

V nadaljevanju sledi celovitejši opis posamezne tematske poti. Najprej je opisana glavna trasa, nato pa še posamezni odcepi. Tako definirana ponudba vključuje:

- izbrane ponudnike (oštevilčeno in odebeljeno) in
- dodatno ponudbo, ki smiselno (tako vsebino, kakor povezovalno) dopolnjuje tematske poti (povzeto po dosedanjih projektih)³.

Rezultat (glej v nadaljevanju)

4.1. TEMATSKA POT »OLJČNA POT«

Vir: Izvedeno na podlagi raziskave v okviru projektne naloge (za večjo sliko glej prilogo).

³ Glej predvsem »Po poteh dediščine - Dežela skritih zakladov«.

TRASA:

- Ronek (Belveder nad Izolo) - Strunjan - Seča - Sečovlje - Parecag - Korte (priklop na TP Šavrinska južina) - Orešje - Padna - Nova Vas - Sv.Peter - Dragonja (dolina Dragonje)
- Med Padno in Novo vasjo še **odcep** za: Krkavče in Puče
- Zanimiva **točka** tudi »Debeli Rtič«: Pri bolnici Valdoltra pod Jurjev hrib - »Beneša«

OPIS TRASE

Ronek (Belveder nad Izolo) - Strunjan - Seča - Sečovlje - Parecag - Korte - Orešje - Padna - Nova Vas - Sv.Peter - Dragonja

- V Slovenski Istri srečamo avtohtono sorto *Istrsko belico* in italijansko sorto *Leccino* skoraj v vsakem nasadu. Tudi v nasadu na Ronku, kjer med 1.500 drevesi raste OLJKA ŽUPANOV. Oljko vsako leto obirajo župani obalnih mest in bližnje okolice z gosti. Kot obiralec se je že trikrat preizkusil tudi g. Milan Kučan, bivši Predsednik Republike Slovenije, ki je tudi odkril ploščo z imenom oljke - OLJKA ŽUPANOV.

Rt Ronek
Vir: http://dragonja.nib.si/Strunjan/SlikeS_1.html

- (1) **Oljkar** (Ronek), Markočič Danilo (041/476033): - Turistično obiranje oljk. - Nasad »Oljka županov«. - »Oljka društva tajnic Slovenije«.

Ronek - **Strunjan** - Seča - Sečovlje - Parecag - Korte - Orešje - Padna - Nova Vas - Sv.Peter - Dragonja

- Prepadne flišne stene, klifi dajejo severni strani strunjanske obale poseben pečat. Po robu klifa potekajo pešpoti, ki se spustijo tudi do priljubljene divje plaže v Mesečevem zalivu s skalo, domnevno energijsko točko. V Strunjanu je znana romarska cerkev Marijinega prikazanja. Ob obali je pri vhodu v kopališče nekoč stala vila slavnega violinista Giuseppeja Tartinija, obdana s parkom z bogatim sredozemskim rastlinjem. S kopališča vodi pot do še vedno delujočih

solin. V Strunjanu je znano zdravilišče za zdravljenje različnih bolezni z morskim blatom in zdravilno morsko vodo.

- V Strunjanu ima Center za oljkarstvo - Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije urejen »Slovenski sadni izbor oljk«. V nasadu, ki je bil postavljen leta 1994 najdemo 28 različnih sort oljk od starih (Buga, Štorta, Črnica, Itrana, Santa catarina...) do novejših (Atena, Gringniano, Leccone...).
- Vaški praznik - romanje (15. avgusta); praznik kakijev (začetek novembra).
- **(2) Kmetija** (Strunjan 39, Portorož), Giassi Franco (05/6782397, 041/648493, fax 05/6782397): - Pridelava kakija in izdelki iz kakija (sladice, marmelada, žganje, suhi kaki) - Spomladi in poleti domača (bio) zelenjava; artičoke, slive, fige.
- **(3) Hiša Sosič - Gostilna pri Ani** (Strunjan 42, Portorož), Moro Davor in Zvezdana (05/6780022, 051/362972, gostilna.sosic@volja.net): Domača kulinarika.

Ronek - Strunjan - **Seča** - Sečovlje - Parecag - Korte - Orešje - Padna - Nova Vas - Sv.Peter - Dragonja

- V okviru oljkarskega društva Štorta in občine Piran se na »Forma vivi« ureja star nasad oljk starih »*Piranskih sort*«. Sprehod skozi kamnite skulpture, pogled na Piranski zaliv in stare oljke vas ne more pustiti ravnodušnega.

Forma Viva. Vir: Arhiv - Studio MKA

Sama lokacija omogoča kombinacijo spoznanja in srečanja z umetniškim navdihom, ki so svoje občutke vklesali v kamen in oljko - večnim drevesom.

Ronek - Strunjan - Seča - **Sečovlje** - Parecag - Korte - Orešje - Padna - Nova Vas - Sv.Peter - Dragonja

- **(4) Kmetija - klet Klobas** (Sečovlje 9, Sečovlje), Klobas Sonja, Karmen V. Forte (05/6722434, 041/607872, 041/607577, matej.fiser@amis.net): - Oglad kleti - Vinotoč: Malvazija, Refoš, Sivi Pinot, Cabernet Sauvignon, Chardonnay. - Oljčno olje. - Prenočišča.
- **(5) Posestvo Ličer** (Sečovlje 100, Sečovlje), Ličer Benjamin in Dušanka (041/687094, 041/376202, benjaminlicer@gmail.com): - Pridelava, degustacija

in prodaja ekstra deviškega oljčnega olja ter jedilnih oljk (razgrenjene na tradicionalen istrski način) - Štorta.- V ponudbi stare avtohtone piranske sorte olj.

- Sečoveljske soline, največje na istrskem polotoku, se raztezajo na okoli 600 hektarjih površin. So ene redkih solin, kjer sol še pridelujejo po več stoletjih starih postopkih. Območjeje razglašeno za krajinski park, ki slovi po izredni pestrosti rastlinstva in živalstva, predvsem ptic, ter bogati solinarski kulturni dediščini. Vhod na Lero je iz Seče, prek kanala Sv. Jerneja, na Fontanigge in do Muzeja solinarstva pa pridemo po makadamski poti, ki se odcepi ob Dragonji (prečkati je treba slovensko mejno kontrolno točko). V soline vozi tudi ladjica iz nekaterih obalnih mest. V parku so organizirani ogledi po učno opazovalnih poteh.

Ogled solin. Vir: Arhiv - Studio MKA.

Ronek - Strunjan - Seča - Sečovlje - **Parecag** - Korte - Orešje - Padna - Nova Vas - Sv.Peter - Dragonja

- **(6) Oljkar** (Parecag 92, Sečovlje), Milunovič Željko (05/6720500, 041/327650, fax 05/6720501, zeljkom@siol.net): Pridelava in degustacija oljčnega olja.
- **(7) Salaro - Casa del sal** (Parecag 182, Sečovlje), Darko Maršič (05/6722016, 041/666857, info@casadelasal.net, www.casadelasal.net): - Turistična kmetija s prenočitvenimi zmogljivostmi, vključena v mednarodno turistično verigo Hiše s tradicijo. - Domača ekološka pridelava.

Ronek - Strunjan - Seča - Sečovlje - Parecag - **Korte** (priklop na TP Šavrinska južina) - Orešje - Padna - Nova Vas - Sv.Peter - Dragonja

- Korte so največja vas izolskega zaledja. V župnijski cerkvi sv. Antona Puščavnika so lepi baročni oltarji, zanimive freske simbolista Virgila Pitscheiderja iz leta 1939, glagoljaški napis na kustodiji pa je iz leta 1468.
- Praznovanje farnega zaščitnika (februarja), šavrinski pust, cvetnonedeljska procesija, razstava velikonočnih izdelkov Vesela pomlad (velika noč), opasilo (tretja oktobrska nedelja), Martinov tek (okoli 11. novembra).
- **(8) Gostilna Korte** (Korte 44, Izola), Novak Liljana (05/64202200): Tipična istrska kulinarika.

- **(9) Vinska klet Korenika & Moškon** (Korte 115c, Izola), Korenika Miran (05/6420030): Domače vino.

Ronek - Strunjan - Seča - Sečovelje - Parecag - Korte - Orešje - **Padna** - Nova Vas - Sv.Peter - Dragonja

- Padna leži na Šavrinskem gričevju, zato je od tod mogoče videti morje in najvišje vrhove slovenskih Alp. V vasi sta najbolj znani cerkev sv. Blaža z marmornatim podstavkom kropilnika iz 9. stoletja in galerija slovenskega slikarja Božidarja Jakca.
- V Padni je tudi nekaj primerov vaške istrske arhitekture, kot so portoni, kamnite, s korci pokrite hiše, dimniki. Poleg tega je ohranjen tudi star vendar na novo obnovljen vodni vir.
- Vse južno pobočje padenskega hriba je posejano z oljko. Meritve, ki jih je opravila biotehnična fakulteta so pokazale, da imamo oljke, ki so stare preko 300 let (vsaj tako je pokazalo štetje plastnic). Tak oljarski »gozd« se lepo vključuje in objema vasi kot so Padna, Nova vas.
- Praznik sv. Blaža (v začetku februarja), opasilo, večer na vasi (v prvi polovici oktobra).

Oljčniki med Padno in Novo vasjo.
Vir: Arhiv - Studio MKA

Ronek - Strunjan - Seča - Sečovelje - Parecag - Korte - Orešje - Padna - **Nova Vas** - Sv.Peter - Dragonja

- Iz Padne vodi cesta v Novo vas, od koder je s 26-metrskega zvonika vaške cerkve lep razgled. Ohranjen tudi star vendar na novo obnovljen vodni vir.
- Vaški praznik (prvi teden v oktobru), martinovanje (novembra).
- Meritve, ki jih je opravila biotehnična fakulteta so pokazale, da imamo oljke, ki so stare preko 300 let (vsaj tako je pokazalo štetje plastnic). Tak oljarski »gozd« se lepo vključuje in objema vasi kot so Padna, Nova vas.
- **(10) Torkla Peroša** (Nova vas 8, Sečovelje), PEROŠA SANDI (05/6275040, torklja@volja.net): Oljarna.
- **(11) Okrepčevalnica Nova vas** (Nova vas 54, Sečovelje), Medoš Oriella (05/6726042, 041/284030): Istrska kulinarika, samo po naročilu.
- **(12) Vinarstvo** (Nova Vas 60, Sečovelje), Pucer Elvir in Valter (05/6725043, 05/6725543, 041/651617): Ponudba vin in oljčnega olja.

Ronek - Strunjan - Seča - Sečovlje - Parecag - Korte - Orešje - Padna - Nova Vas
- **Sv.Peter** - Dragonja

- V Sv. Petru je etnološka zbirka Tonina hiša. V značilni kamniti istrski hiši so stara kuhinja, spalnica in torkla, za hišo pa je tudi eden od mnogih istrskih kalov (mlak). V cerkvi sv. Petra je zanimiv

Tonina hiša. Vir:
<http://www.buriger.si/MuzejInGalerije/PomorskiMuzejPiran/ToninaHisa/uvod.htm>

renesančni reliefni oltar.

- Okoli treh vasi so označene krajše pešpoti, označena daljša pešpot pa povezuje območje vasi s Sečovljami in Krkavčami.
- Vaški praznik - 29. junija.
- **(13) Torkla Prinčič** (Sv.Peter 18, Sečovlje), Prinčič Edi (05/6725054, 041/452713, franko.princic@volja.net): - Ogled oljarne - predelava. - Degustacija ekstra deviškega oljčnega olja. - Možnost pogostitve po želji.
- **(14) Vinogradništvo Ferran Rupnik** (Sv. Peter 26, Sečovlje), Rupnik David (05/6726063, 05/6725190, 031/480412, d.rupnik@siol.net): - Vinogradniška družinska kmetija. - Vodene degustacije za manjše skupine, po predhodnem dogovoru. - Predvsem avtohtone sorte; Malvazija, Chardonnay in Refošk.

Ronek - Strunjan - Seča - Sečovlje - Parecag - Korte - Orešje - Padna - Nova Vas
- Sv.Peter - **Dragonja** (dolina Dragonje)

- Pot iz vasi Dragonja zavije v notranjost in pelje ves čas po dolini. Ta očara obiskovalca z oljčnimi nasadi, vinogradi, obdelanimi njivami, značilnim sredozemskim rastlinjem in slikovitimi slapovi. Nad dolino se na slemenih dvigajo istrske vasice. Na Dragonji je

Kodarinov mlin. Vir: Arhiv - Studio MKA.

bilo nekdanj veliko molinov. Dva so obnovili - Kodarinov mlin pod Koštabono in Mazurinov mlin pod Trsekom.

- **(15) Klet Rebrnik** (Dragonja 114, Sečovlje), Rebrnik Zdenko (05/6722563, 041/329436): - Degustacija vina in prodaja buteljčnega vin. - Sprejem skupin, največ 15-20 oseb.
- **(16) Turistična kmetija Kortina** (dolina Dragonje - Krkavče 135a, Šmarje), Matičetov Matej (05/6569240): - Domača kulinarika. - Prostor za rekreacijo.

Med Padno in Novo vasjo odcep: **Krkavče**

- Krkavče so ena najstarejših istrskih vasi. Ob cesti stoji znameniti Krkavški kamen iz 1. stoletja p.n.š., arheologi pa so na tem območju našli tudi ostanke iz rimske dobe in srednjega veka. Slikarska oprema v vaški cerkvi sv. Mihaela iz 17. stoletja je najbogatejša v koprskem zaledju. Cerkev, trg in del naselja stojijo na ploščadi iz naravne, žive skale.
- Ob prazniku sv. Ane, 26. julija, je v vasi šagra, sveta maša in procesija. Takšna procesija je tudi na velikonočno soboto ob prižganih ognjih, kar je posebno doživetje.
- **(17) Živi muzej Krkavče »Hiša v Vrešje«** (Krkavče 68, Šmarje), Reja Ondina in Štelijo (05/6567017, 031/603840, zvezdana.reja@luka-kp.si): - Sprejem v šavrinskih nošah in glasbi. - Priprava tipične istrske hrane vezane na letni čas. - Popeljemo vas v življenje 19. in začetek 20. stoletja.

Hiša v Vrešje. Vir: Studio MKA.

Med Padno in Novo vasjo odcep: **Puče**

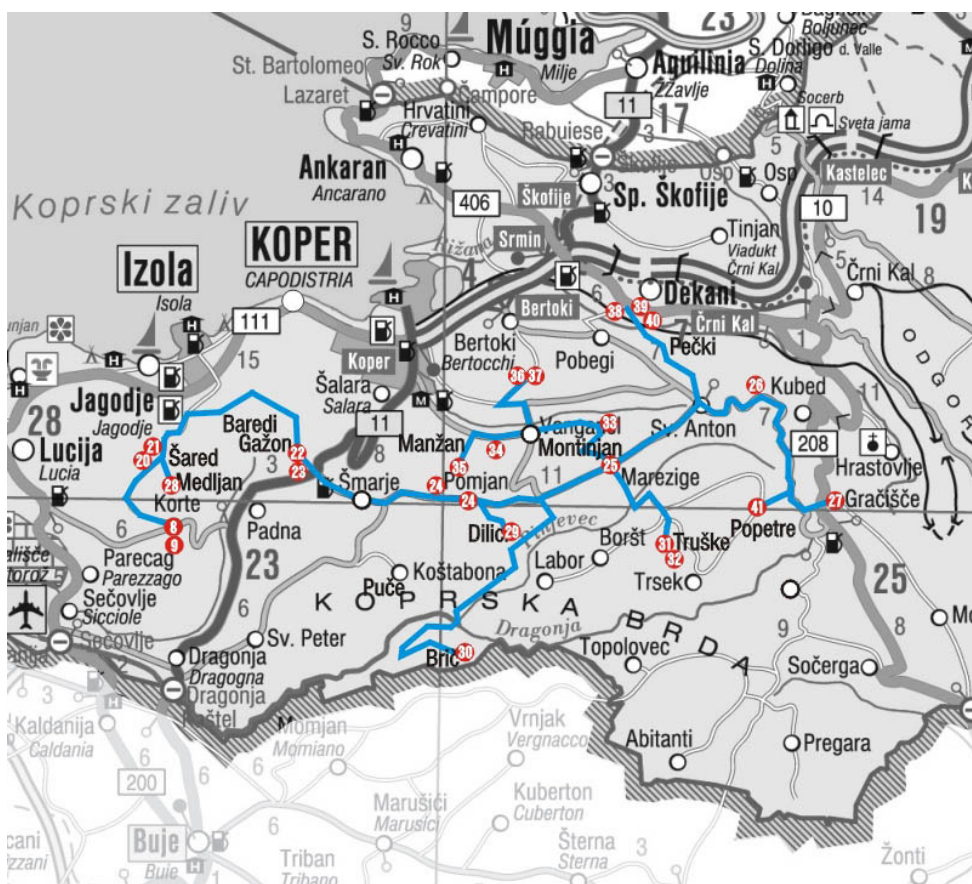
- **(18) Turistična kmetija** (Puče 48, Šmarje), Pucer Nevjo (v nastajanju, 05/6567098): Domače vino in oljčno olje.

Zanimiva točka tudi »Debeli Rtič«: pri bolnici Valdoltra pod Jurjev hrib - »**Beneša**«

- Ankaranska Beneša velja za večji strnjeni nasad. Zasadilo ga je 15 oljkarjev leta 1989 s 4500 oljkami Istrska belica, Leccino, Pendolino, Ascolana tenera... Pogled na strnjen nasad z 150.000 m² daje poseben čar, saj se pogled čez oljke ustavi v morju Koprskega zaliva. V nasadu srečamo tudi obnovljeno kamnito istrsko »kažeto«.

- Sama lokacija zaradi logistike omogoča omejene programe, ki so vezani na dostop s kolesom osebnimi avtomobili ali peš (zaradi ozke poti in zaraščenosti avtobusni pristop ni možen).
- (19) **Oljkar** (Beneša), Pucer Dino (041/767750, pucerdino@yahoo.it): V sodelovanju z Lions klubom Koper-Capodistria obrezovanje oljčnega nasada in dobrodelna prodaja oljčnih vejic.

4.2. TEMATSKA POT »ŠAVRINSKA JUŽINA«

Vir: Izvedeno na podlagi raziskave v okviru projektne naloge (za večjo sliko glej prilogo).

TRASA:

Korte (priklop na TP Oljčna pot) - Šared - Baredi - Gažon - Šmarje - »Poljane« - Pomjan - Babiči - Marezige - Sv. Anton - Dvori - Gračišče (priklop na TP Jajčarice)

Odcepi:

- Šared: Medljan
- Pomjan: Dilici
- Babiči: Župančiči - Brič
- Marezige:
  - Truške
  - Montinjan- Vanganel: *Manžan
  - *«Šantoma»-Bonini
- Sv. Anton - Miši
- pred Gračiščem - Popetre

OPIS TRASE

Korte (priklop na TP Oljčna pot) - Šared - Baredi - Gažon - Šmarje - »Poljane« - Pomjan - Babiči - Marezige - Sv.Anton - Dvori - Gračišče

---

- Glej opis na TP Oljčna pot.
- V bližnjem zaselku Cetore je star vodni vir (P'ril), ki je sedaj na novo obnovljen.

Korte - **Šared** - Baredi - Gažon - Šmarje - »Poljane« - Pomjan - Babiči - Marezige - Sv.Anton - Dvori - Gračišče

---

- Pri cerkvi sv. Jakoba je čudovit razgled po širši okolici piranskega zaliva.
- Binkošti, sv. Jakob (julija).
- **(20) Kantina Ivančič** (Šared 29c, Izola), Ivančič Mirjan (05/6421700, 041/799428, kantina.ivancic@siol.net): - Prenovljena klet v istrskem stilu. - Več kot 100 letna tradicija. - Degustacija in prodaja vin (oljčnega olja).
- **(21) Čebelarstvo** (Šared 37, Izola), Palčič Alojz (05/6421015): Domač med in ostali čebelarški izdelki.

Korte - Šared - Baredi - **Gažon** - Šmarje - »Poljane« - Pomjan - Babiči - Marezige - Sv.Anton - Dvori - Gračišče

---

- **(22) Vinska klet** (Gažon 63a, Šmarje), Rojac Uroš (05/6569420, 041/794770): Domače vino.

Korte - Šared - Baredi - Gažon - **Šmarje** - »Poljane« - Pomjan - Babiči - Marezige - Sv.Anton - Dvori - Gračišče

---

- Šmarje ležijo nad Koproj ob glavni cesti Dragonja - Koper. Vas je bila v drugi svetovni vojni požgana, zato je v njej le malo starih hiš. Vaška cerkev, nekoč benediktinski samostan, je iz 9. stoletja. V njej je shranjen glagolski misal iz leta 1631. V vasi stoji spomenik padlim v drugi svetovni vojni, delo istrskega akademskega kiparja in slikarja Jožeta Pohlana.
- Opasilo (prva oktobrska nedelja), žive jaslice (decembra).
- **(23) Turistična kmetija in vinska klet Santomas** (Šmarje 10, Šmarje); Ludvik Glavina, Krtelj Filip (05/6560324, 041/728724): Sprejem samo organiziranih skupin do 100 oseb.

Vinska klet. Vir:
<http://www.montec0.si/santomas>

Korte - Šared - Baredi - Gažon - Šmarje - »**Poljane**« - **Pomjan** - Babiči - Marezige - Sv.Anton - Dvori - Gračišče

---

- S Pomjana, najvišje vasi na Šavrinskem gričevju, se odpira pogled na ves Koprski zaliv. V času Rimljanov je tod tekla glavna pot do Pulja na Hrvaškem. Vredna ogleda sta cerkev sv. Jurija in zvonik posebne oblike.

- **(24) Istrska klet Pomjan** (Pomjan 17, Šmarje), Tomšič Mirko (05/6569520, 041/649339, fax 05/6569521, info@istrska-klet.com): - Istrska domača kuhinja. - Špargljada. - Ekološka tržnica. - Konjeniški center.

Ponudba. Vir:
<http://www.istrska-klet.com/ponudba-sl-intro-1.php>

Korte - Šared - Baredi - Gažon - Šmarje - »Poljane« - Pomjan - Babiči - **Marezige** - Sv. Anton - Dvori - Gračišče

- Marezige so znane predvsem po rdečem vinu refošku. Degustaciji vin sta posvečeni dve prireditvi praznik refoška, konec tretjega tedna v maju, in Martinja, 11. novembra. Sredi vasi stoji spomenik v spomin na 15. maj 1921, ko so se Marežgani uprli italijanskim fašistom. Na ta dan praznujejo v Kopru občinski praznik. Med Marezigami in Vanganelom je speljana prijetna krožna pešpot Pot za srce.
- **(25) TURISTIČNO DRUŠTVO**, Ferletič Zdenko (05/6550056): - Praznik refoška. - Martinovanje. - Degustacije za organizirane skupine.

Korte - Šared - Baredi - Gažon - Šmarje - »Poljane« - Pomjan - Babiči - Marezige - Sv. Anton - **Dvori** - Gračišče

- **(26) Gostilna Mohoreč** (Kubed 66a, Gračišče), Rojc Igor (05/6532114, 041/822699, fax 05/6532196, gostilna.mohorec@volja.net): - Domača istrska kulinarika (sami mesimo kruh, delamo testenine, njoke, štruklje...). - Lokacija v borovem gozdičku izven mesta.

Gostilna Mohoreč. Vir:
<http://www.sloveniaholidays.com/podrobno.asp?id=2391&jezik=SLO>

Korte - Šared - Baredi - Gažon - Šmarje - »Poljane« - Pomjan - Babiči - Marezige - Sv. Anton - Dvori - **Gračišče** (priklop na TP Jajčarice)

- V vasi delujeta dve društvi: Šavrini in anka Šavrinke ter Turistično, športno in kulturno društvo sv. Miklavž.
- Praznik špargljev (tretji ali četrti konec tedna v aprilu), vaška šagra (prvi konec tedna v juliju).

- **(27) Gostišče Ražman** (Gračišče 1, Gračišče), Ražman Vladimir (05/6572003, 040/708100, fax 05/6572005, vladimir.razman@siol.net):
  - Družinska gostilna s prenočišči. - Poudarek na istrski kulinariki. - Vinska klet (degustacije).

Gostišče Ražman. Vir: <http://www.sloveniaholidays.com/podrobno.asp?id=2372&jezik=SLO>

Šared: **Medljan**

- **(28) Turistična kmetija Medljan** (Medljan - Cetore 29, Izola), Kodarin Tatjana (05/6420081, 031/349453, fax 05/6420081, www.medljan.net):
  - Jahannje - šola in vodeno jahanje po Istri. - Voden ogled kmetije (živali, rastline, pokrajina, arhitektura, običaji...). - Apartmaji - tudi tipično opremljeni v stari istrski hiši.

Turistična kmetija Medljan. Vir: <http://www.konjenisklub-medljan.si/images/dov05067.jpg>

Pomjan: **Dilici**

- **(29) Rekreativno turistični center** (Dilici, Šmarje), Bojan Hladnik (v nastajanju, 05/6569070): Jahanje.

Babiči: Župančiči - **Brič**

- **(30) Vinska klet BRIČ** (Novi brič 1, Šmarje), Bržan Boris (05/6699105, 041/651041): - Degustacija vin. - Ogled kleti in posestva Brič.

Marezige: **Truške**

- Iz smeri Boršta proti Marezigam so Truške, od koder je lep razgled na Koper in sosednje vasi. Zanimiva je tudi farna cerkev sv. Kancijana.
- Šagra (zadnji avgustovski konec tedna).
- **(31) Vinska klet** (Truške 40, Marezige), Kocjančič Zlatko (041/601900, 05/6551001, zlatko.kocjancic@rokava.si): Domače vino.
- **(32) Vinska klet Rodica** (Truške 1c, Marezige), Rodica Marinko (041/695099): Domače vino.

Marezige: **Montinjan** - Vanganel

- **(33) Vinska klet** (Montinjan 7, Marezige), Bordon Marjan in Sergio (05/6550804, 05/6551104, 031/398086, elizabet.bordon@siol.net): - Domači pridelki (vino, refoškov liker, žganje, oljčno olje). - Obisk in obiranje v vinogradu in oljčnem nasadu; v bližini tudi ovce - sir. - Razgled na dolino; sprehodi v naravi; tudi ogled starih korit na vodnih izvirih.

Marezige: Montinjan - **Vanganel**

- **(34) Okrepčevalnica Oljka - Torkla** (Vanganel 40, Koper), Cepovič Bojan (05/6240200, 041/689002): Poleg gostinske dejavnosti tudi torkla.

Vanganel: **Manžan**

- **(35) Društvo za zdravo življenje - Turistična kmetija** (Manžan 10d, Koper), Butul Tatjana (05/6311777, 041/718218, 05/6311778, butul@siol.net, www.butul.net): - Delavnice sredoemske kuhinje (tudi za otroke). - V pripravi tudi prenočišča.

Vanganel: »**Šantoma**«-Bonini

- **(36) Čebelarstvo** (Šantoma - Škocjan 33e, Koper), Kozlovič Darko in Dejan (05/6531124, 041/778223): Domač med in ostali čebelarški izdelki.
- **(37) Čebelarstvo** (Čežarji-Bonini), Kalister Rajko (05/6282495, 041/710949): - Poleg čebelarških izdelkov. - Konoba v pripravi.

Sv. Anton: **Miši**

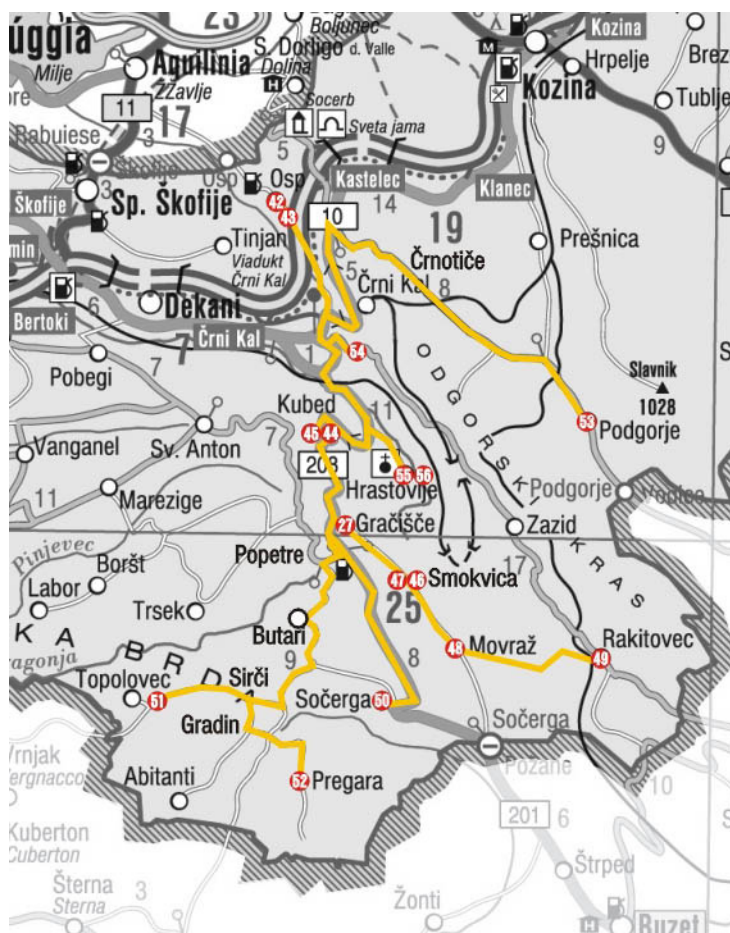
- **(38) Kmetija Bordon** (Miši - Dekani 63, Dekani), Bordon Boris (05/6582260, 041/721228): - Ogled prenovljenega mlina. - Vino in oljčno olje lastne pridelave. - Sprejem najavljenih skupin (za degustacijo vina). - Apartma za 4-6 oseb.
- **(39) Gostilna »NA BRDI«** (Miši - Dekani 53, Dekani), Čeklič Božo (05/658442, 041/425535, na.brdi@siol.net): Podeželska gostilna odprta v petek, soboto in nedeljo (12-22 ure).
- **(40) Apartmaji »NA BRDI«** (Miši - Dekani 53, Dekani), Fabjan Irena (05/6582009, 031/510825, na.brdi@siol.net): - 2 apartmaja v naravnem okolju. - Možnost jahanja konj in sprehodov po okoliških gozdnih poteh.

Pred Gračiščem: **Popetre**

- **(41) Suho sadje** (Popetre 2a, Gračišče), Maršič Mira (v nastajanju - 05/6571066, 041/429525): Figovi hlebčki.

4.3. TEMATSKA POT »JAJČARICE«

Vir: Izvedeno na podlagi raziskave v okviru projektne naloge (za večjo sliko glej prilogo).

TRASA:

Osp - Gabrovica - »mostičje« - Kubed - Gračišče (priklop na TP Šavrinska južina):

- Smokvica - Movraž - Rakitovec
- Lukini - Sočerga
- Galantiči - Butari - Trebeše - Sirči - Belvedur

Odcepi:

- Sirči: Gradin - Brezovica - Pregara
- med Gabrovico in »mostičjem«: Črni Kal - Črnotiče - Podgorje
- nad »mostičjem«: Predloka
- med »mostičjem« in Kubedom: Hrastovlje

OPIS TRASE

Osp - Gabrovica - »mostičje« - Kubed - Gračišče

- Osp je raj za plezalce iz vsega sveta, ki se podajajo v strme stene nad vasjo. Del sten je namenjen samo ogroženi veliki uharici (Bubo bubo), ki tu prebiva. Pod stenami je jama Grad oz. Osapska jama, v kateri izvira istoimenska reka. Jama je zaprta za obiskovalce, zato da lahko netopirji v njej nemoteno vzgojijo mladičke. S svojim

obzidjem je predstavljala v preteklosti eno pomembnejših postojank v obrambi pred Turki. V vasi sta še cerkev sv. Tomaža in vodni vir (Ribn'ca), ki je domačine oskrboval s pitno vodo.

- Šagra (prva nedelja v juliju), opasilo (prva nedelja v novembru).
- **(42) Gostilna Majda** (Osp 88, Črni Kal), Kavčič Davorin (05/6590110, 041/624294): Domača kulinarika.
- **(43) Vina izpod stene** (Osp 80a, Črni Kal), Klabjan J.Pino (05/6592056, 041/637220, 041/735348, uros.klabjan@siol.net): - Prenočišča in gostinstvo. - Kmetija Klabjan ima 400 letno tradicijo, vina Klabjan »Ispod stene« pa 200 letno. - Ponudba dopolnjena tudi z oljkarstvom.

Osapska stena. Vir: <http://www.koper.si/povezave/podezelje/index.html>

Osp - Gabrovica - »mostičje« - **Kubed** - Gračišče

- Kubed je vas z ostanki tabora in zanimivim peterokotnim obrambnim stolpom. Znameniti kubejski tabor, ki je tu potekal leta 1870, je pomemben v narodni prebui istrskih Slovencev. Istrski pesnik Alojz Kocjančič se je rodil v vasi in je tukaj tudi pokopan. Od tod vodi planinska pot do Hrastovelj.
- **(44) Gostilna Jakomin** (Kubed 3, Kubed), Jakomin Blaženka (05/6572030): Domača kulinarika.
- **(45) Osmica pod Frasko** (Kubed 57a, Kubed), Jakomin Vladimir (05/6571208): Domača kulinarika.

Osp - Gabrovica - »mostičje« - Kubed - **Gračišče** (priklop na TP Šavrinska južina)

- Glej opis v TP Šavrinska južina.

Gračišče: **Smokvica** - Movraž - Rakitovec

- **(46) Turistično društvo Figarola** (Smokvica 15, Gračišče), Starc Klavdijo (031/819814): - Šagra »kur en bot« - vaški praznik ob sv. Magdaleni (predzadnja sobota v juliju). - Obnovljena Bržanova domačija. - Nasad fig (v nastajanju).
- **(47) Čebelarstvo** (Smokvica 9, Gračišče), Starc Renato (031/808944): Domač med in ostali čebelarski izdelki.

Bržanova domačija. Vir: Studio Mak d.o.o.

Gračišče: Smokvica - **Movraž** - Rakitovec

- V Movražu poteka Križev pot pred veliko nočjo. Vas je izhodišče za pohode na 498 metrov visok Kuk, skozi potekajo kolesarska pot in več označenih pešpoti
- Križev pot (četrti postna nedelja pred veliko nočjo).
- **(48) Suho sadje** (Movraž 26, Gračišče), Knez Marija in Marjan (v nastajanju, 05/6571137, 041/394526): - Pokušina sušenega sadja (predsem kaki ter sadni in zeliščni napoji). - Uprizoritev krajsih zgodb iz šavrinskega življenja (KD Šavrini in anka Šavrinke).

Gračišče: Smokvica - Movraž - **Rakitovec**

- Rakitovec leži na skrajnem jugovzhodnem delu Kraškega roba v bližini hrvaške meje. V preteklosti je tod tekla meja med Benečani in Habsburžani. V času uskoških vojn (1615-1617) je bila vas požgana. V Rakitovcu pritegnejo predvsem zanimivi portali.
- Kraj je primerno izhodišče za sprehode, planinarjenje in kolesarjenje, okoliški travniki pa so pravi raj za botanike. Skozi vas peljejo kolesarska pot S kolesom po Kraškem robu, konjeniška pot po Slovenski Istri, ki se nadaljuje v Čičarijo na Hrvaškem, ter planinska pot do Kojnika, Goliča, Lipnika in Kavčiča.
- Odprta meja na maloobmejnem prehodu Rakitovec (1. maja) in krajevni praznik S'molj (julija).
- **(49) Turistično društvo Rakitovec** (Rakitovec 72, Črni Kal), Valter Miklavčič (05/6598007): Eko park Kras v nastajanju.

Gračišče: Lukini - **Sočerga**

- V Sočergi si lahko ogledate cerkev sv. Justa in sv. Evfemije. Kraja povezuje tudi planinska pot. Iz Sočerge vodi pot do cerkvice sv. Kirika in naprej do Velega Badina, kjer je lep razgled na hrvaško stran proti Buzetu. V steni so spodmoli, ki jim pravijo tudi Ušesa Istre, in naravni most

Naravni most. Vir:
<http://www.koper.si/povezave/podezelje/index.html>

- **(50) Gostilna Sočerga** (Sočerga 1, Gračišče), Palčič Milan (05/657-11-55): - Domače jedi (kruh, fuži). - Jedi izpod črepnje, po predhodnem naročilu. - Izhodišče za izlete v slikovito okolico.

Gračišče: Galantiči - Butari - Trebeše - Sirči - **Belvedur**

- Z Belvedurja in Hrvojev je lep razgled na okoliško gričevje
- **(51) Gostilna Belvedur** (Belvedur 1, Gračišče), Sandi (05/6574022, 051/385607): Domača kulinarika.

Sirči: Gradin - Brezovica - **Pregara**

- **(52) Vinska klet** (Pregara 63, Gračišče), Stepančič Cvetka (v nastajanju - 05/6574040): Domače vino.

Med Gabrovico in »mostičjem«: **Črni Kal - Črnotiče** - Podgorje

---

- Črni Kal je vasica ob regionalni cesti Koper - Ljubljana. Znana je po nagnjenem zvoniku cerkve sv. Valentina iz leta 1680, ki se je nagnil za več kot meter zaradi sesedanja terena. Benkova hiša v vasi iz leta 1489 se ponaša z najstarejšim kamnitim portalom istrsko-kraške arhitekture in fasado, grajeno iz pravokotnih sagovcev (kapniške kamnine). Bila je ena najlepših hiš v tedanjem času. Nad vasjo so ostanki utrdbe iz 11. stoletja, od koder so varovali cesta iz doline reke Rižane proti notranjosti.
- Opasilo, pobiranje mladega vina (tretji konec tedna v oktobru), cerkev sv. Valentina - poroke že poročenih parov na Valentinovo (februarja).
- Na Gradišču nad bližnjimi Črnotičami je zelo obiskana cerkvica Marije Snežne.

Med Gabrovico in »mostičjem«: Črni Kal - Črnotiče - **Podgorje**

- Vas je izhodišče poti na 1028 metrov visok Slavnik, s katerega je po dežju prekrasen razgled na ves Tržaški zaliv ter celinsko Slovenijo. Vas leži na evropski pešpoti E-6, slovenski planinski transverzali, skoznjo pa je speljana tudi jahalna pot. Hiše v Podgorju so grajene v tipičnem kraškem slogu.
- Vredne ogleda so kapelica sv. Antona iz konca 15. stoletja, spomeniško zaščitena domačija pr'Verbovih in cerkev sv. Saba.

- **(53) Gostilna pod Slavnikom** (Podgorje 1, Podgorje), Čendak Vlado (05/6870170, 041/379382): - Izhodiščna točka za izlete na Slavnik. - Mejni prehod med Slo in Hrvaško.

Nad »mostičjem«: **Predloka**

- V Predloki stoji farna cerkev sv. Janeza Krstnika z znamenito kustodijo in slovanskim skeletnim grobiščem. Tu so našli tudi ostanke vile rustike
- **(54) Turistična kmetija** (Predloka 5, Črni Kal), Cergol Tanja (05/6628201): - Kongresna dvorana do 80 oseb. - Prenočišča do 30 oseb.

Med »mostičjem« in Kubedom: **Hrastovlje**

- Hrastovlje so znane po srednjeveških freskah v cerkvi sv. Trojice iz 13. stoletja. Najznamenitejši je Mrtvaški ples, katerega sporočilo je, da smo pred smrtjo vsi enaki. Upodobila sta ga Janez iz Kastva in njegova delavnica leta 1490. Ostale slikarije uprizarjajo podobe iz Stare zaveze. Cerkev sv. Trojice obkroža obzidje iz 16. stoletja z dvema obrambnima stolpoma, ki je vas branilo pred Turki.
- V kraju stoji tudi kip istrske žene Šavrinke, delo domačega akademskega kiparja in slikarja Jožeta Pohlana. Šavrinca ima na glavi koš (plenir), v katerem je nosila pridelke za prodajo v bližnja mesta in tako pomagala preživljati družino.
- Skozi Hrastovlje je speljanih več jahalnih in kolesarskih poti. Kraj je izhodišče za pohode na Slavnik, Kojnik in Lačno. Ob cesti za Hrastovlje je pot do izvira reke Rižane
- Šagra, pokušina mladega vina (prva oktobrska nedelja).
- **(55) Gostilna Švab** (Hrastovlje 53, Črni Kal), Katarinčič Kristjan (05/6590510, 041/688156): Sprejem do 80 gostov.
- **(56) Turistična kmetija Škrgat** (Hrastovlje 49, Črni Kal), Markučič Srečko (05/6592460, 041/768763, fax 05/6590008): - Odprto ob sobotah, nedeljah in praznikih. - Ostale dneve skupine po dogovoru. - Vsa gostinska ponudba in prodaja vina.

Hrastoveljska cerkev. Vir:
<http://www.koper.si/povezave/podezelje/index>

Sklep:

Z zgornjim zapisom je bil dosežen namen in cilji izvajanja projektne naloge (glej 5.poglavje).

5. SKLEP

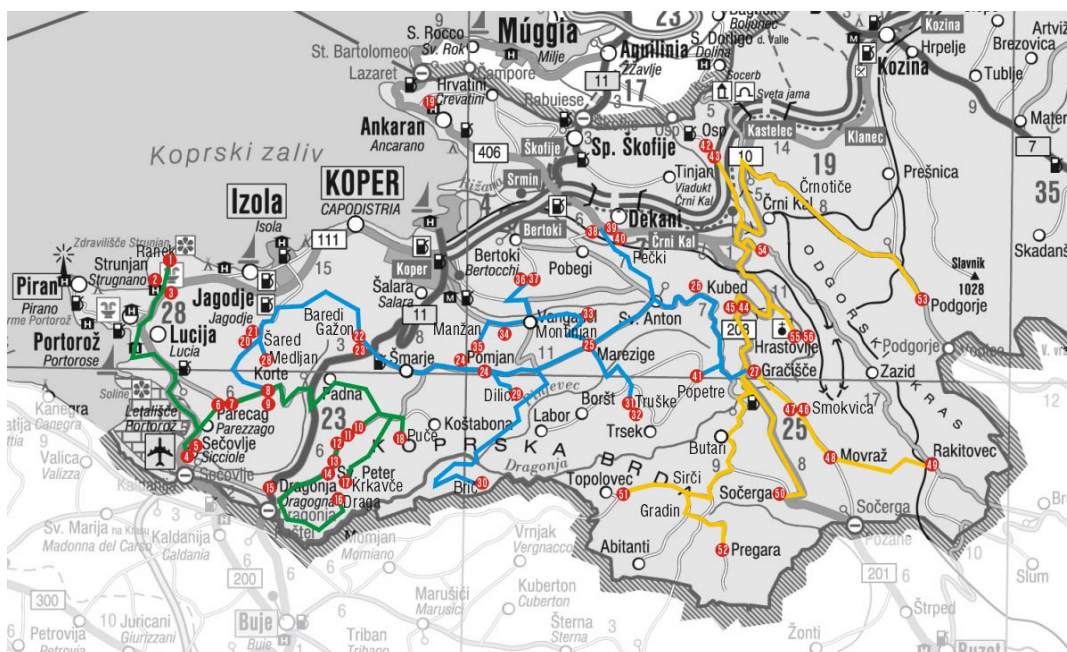
V drugem delu projektne naloge je bilo izvedeno:

- dopolnitev ponudnikov,
- definiranje ponudbe, to je razporeditev izbranih ponudnikov na tematske poti in
- dopolnitev z dodatno ponudbo.

Z zaključkom projektne naloge je bil dosežen namen projekta, torej povezati tipično ponudbo Slovenske Istre z združitvijo primernih ponudnikov v skupni tržni produkt ter tako definirati ponudbo - tematske poti.

S tem so bili doseženi tudi cilji projekta:

- na osnovi kriterijev izbrani primerni ponudniki in
- razvrščeni v ponudbo - tematske poti.

Vir: Izvedeno na podlagi raziskave v okviru projektne naloge (za večjo sliko glej prilogo).

Pomembno je, da akterji ponudbe na izbranih tematskih poteh spoznajo priložnosti za svoje vključevanje ter da tudi spoznajo »pravila igre« kako sodelovati. Brez systemske organiziranosti ponudbe, kjer sodelujejo vsi zainteresirani predstavniki javnega in zasebnega sektorja, ne bo konkretnega napredka - to je ena ključnih nalog za uspešno nadgradnjo trženja zaledja.

Predlagamo, da se v najkrajšem času sestanejo ključni akterji razvoja turizma na v Slovenski Istri, in sicer tako predstavniki javnega, zasebnega in nevladnega sektorja in v odkriti razpravi postavijo in uskladijo sistem trženja, ki bo zagotavljal kvalitetno povezavo med produkti, ki se že tržijo (morje, pesek, sonce) in tistimi, ki nastajajo, oziroma so že nastali v zaledju (vino, oljke, naravna in kulturna dediščina).

To je ta trenutek po našem mnenju nujno potrebno, če hočemo, da se bo območje kvalitetno razvilo v še bolj prepoznavno turistično destinacijo, z elementi trajnostnega razvoja.

6. LITERATURA IN VIRI

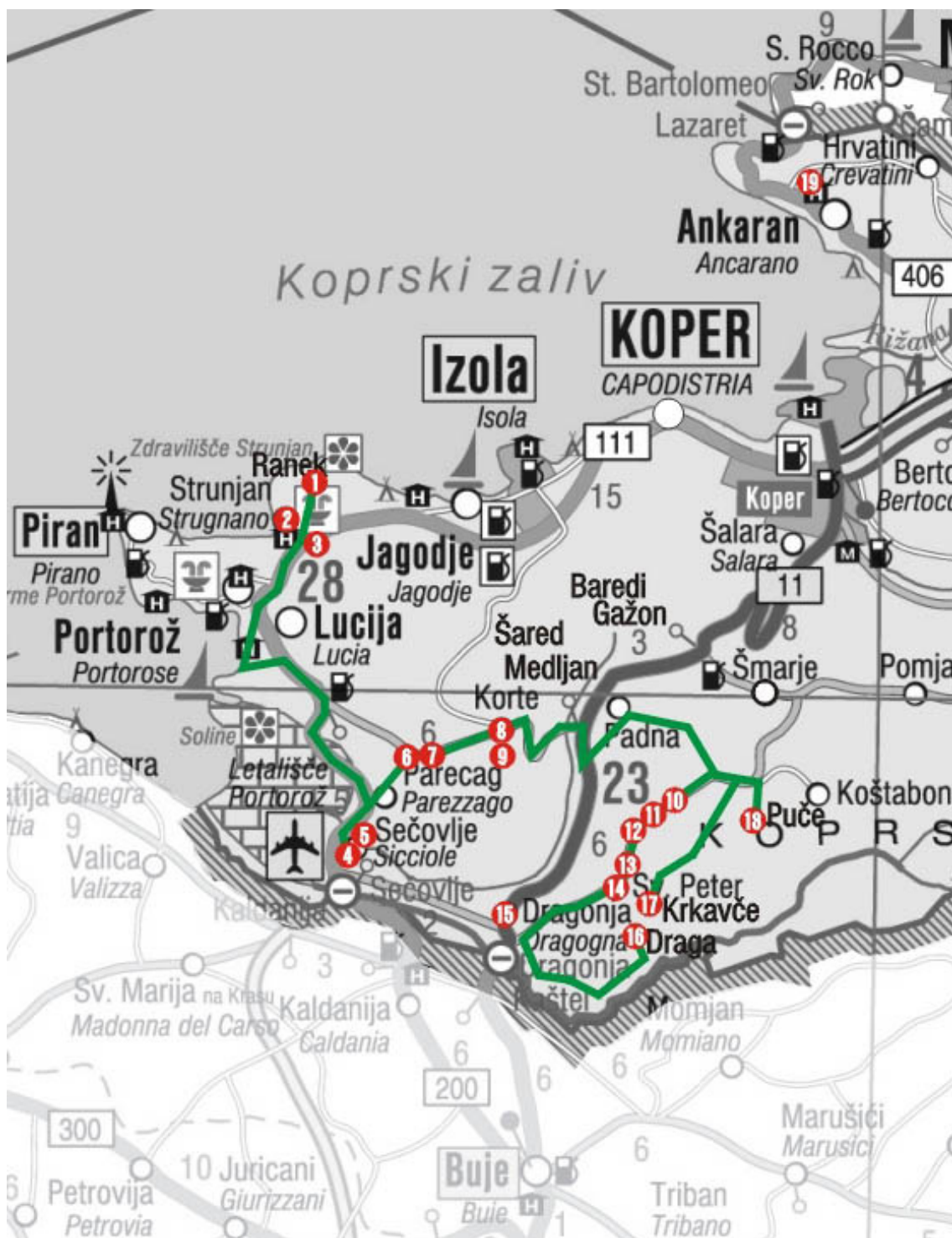
1. Arhiv, Studio MKA.
2. Baze podatkov dejavnosti vezane na tipično lokalno ponudbo.
3. Dežela skritih zakladov. Koper: Regionalni razvojni center Koper, 2004. b.s.
4. Gostilna Mohoreč. [<http://www.sloveniaholidays.com/podrobno.asp?id=2391&jezik=SLO>], 1.2.2006.
5. Gostišče Ražman. [<http://www.sloveniaholidays.com/podrobno.asp?id=2372&jezik=SLO>], 1.2.2006.
6. Hrastoveljska cerkev. [<http://www.koper.si/povezave/podezelje/index.html>], 1.2.2006.
7. Izvedba definiranja ponudbe ter izbora ponudnikov na območju Obalno-kraške statistične regije v sklopu projekta lokalna turistična ponudba in tematske poti (1.del), 2005. Koper: Studio MKA.
8. Izvedba definiranja tematskih poti in postavitve kriterijev za ponudnike na območju Obalno-kraške statistične regije ter izvedba ažuriranja trženjskega spleta in načrta oz. vključitve dodatnih tematskih poti v sklopu projekta Lokalna turistična ponudba in tematske poti, 2005. Koper: Studio Lan d.o.o.
9. Naravni most. [<http://www.koper.si/povezave/podezelje/index.html>], 1.2.2006.
10. O Krajinskem parku Sečoveljske soline. [<http://www.kpss.soline.si/kpss>], 1.2.2006.
11. Osapska stena. [<http://www.koper.si/povezave/podezelje/index.html>], 1.2.2006
12. Po poteh dediščine brez meja - Podatki o projektu. [http://www.rrc-kp.si/info.php?info_id=86], 1.9.2005.
13. Ponudba. [<http://www.istrska-klet.com/ponudba-sl-intro-1.php>], 1.2.2006.
14. Promocijsko-turistični material s ponudbo v Slovenski Istri (reklamni material, zemljevidi ipd.).
15. Pucer Alberto: Popotovanje v Slovenski Istri. Koper: Libris, 2005. 269 str.
16. Regionalni razvojni program za južno Primorsko 2002-2006. Koper: Regionalni razvojni center Koper, 2004. 112 str.
17. Rekreatijsko turistični center. [<http://www.koper.si/povezave/podezelje/index.html>], 1.2.2006.
18. Strategija slovenskega turizma 2002-2006. Ljubljana: Ministrstvo za gospodarstvo, 2002. 99 str.
19. Tonina hiša. [<http://www.burger.si/MuzejiInGalerije/PomorskiMuzejPiran/ToninaHisa/uvod.htm>], 1.2.2006
20. Turistična kmetija Medljan. [<http://www.konjeniskiklub-medljan.si/images/dov05067>], 1.2.2006
21. Vinska klet. [<http://www.monteco.si/santomas>], 1.2.2006.
22. Zakon o varstvu kulturne dediščine. Uradni list RS št. 7/99.

PRILOGA

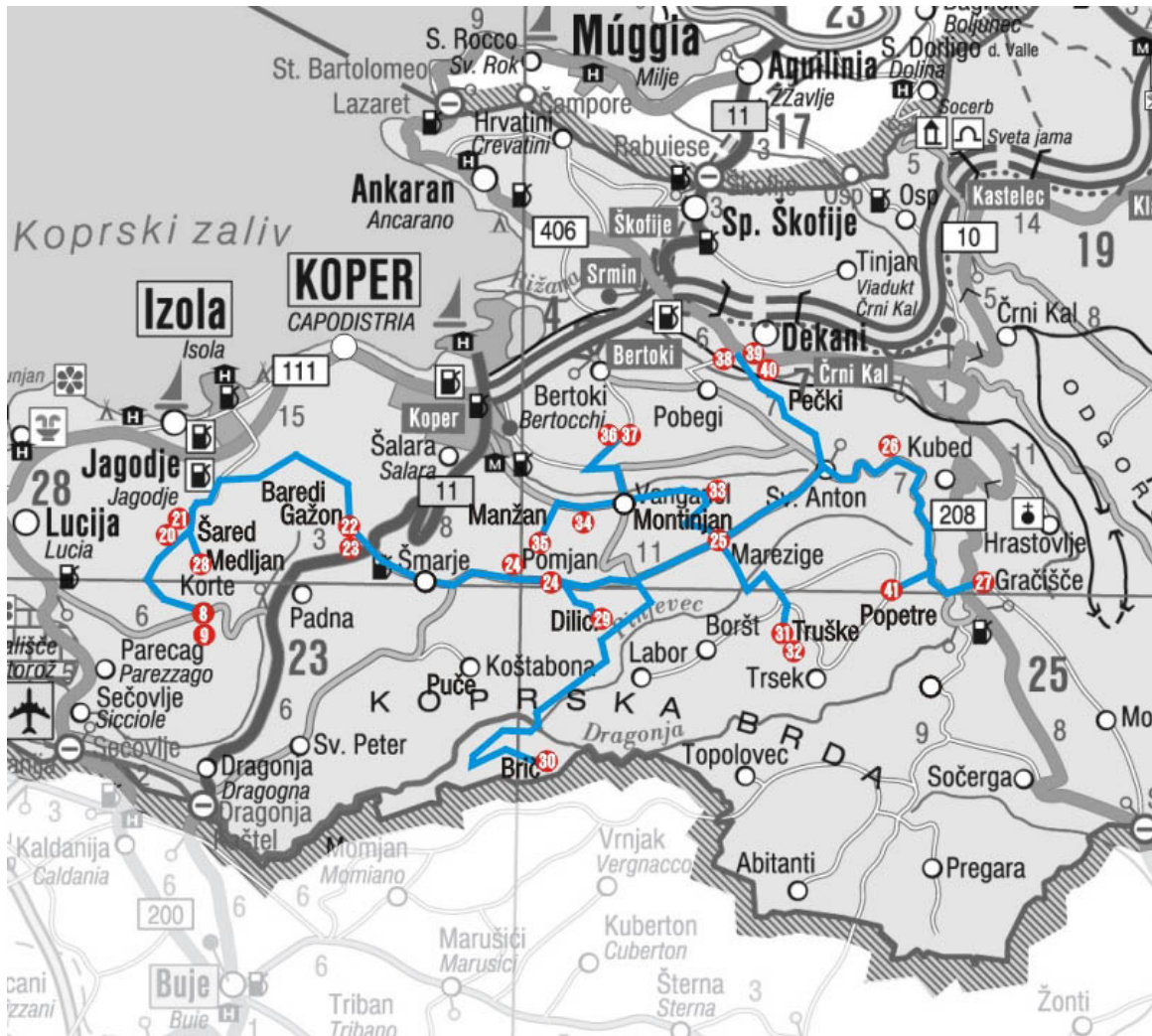
Opomba:

Kopije obrazcev dodatnih ponudnikov so na voljo le v tiskani verziji!

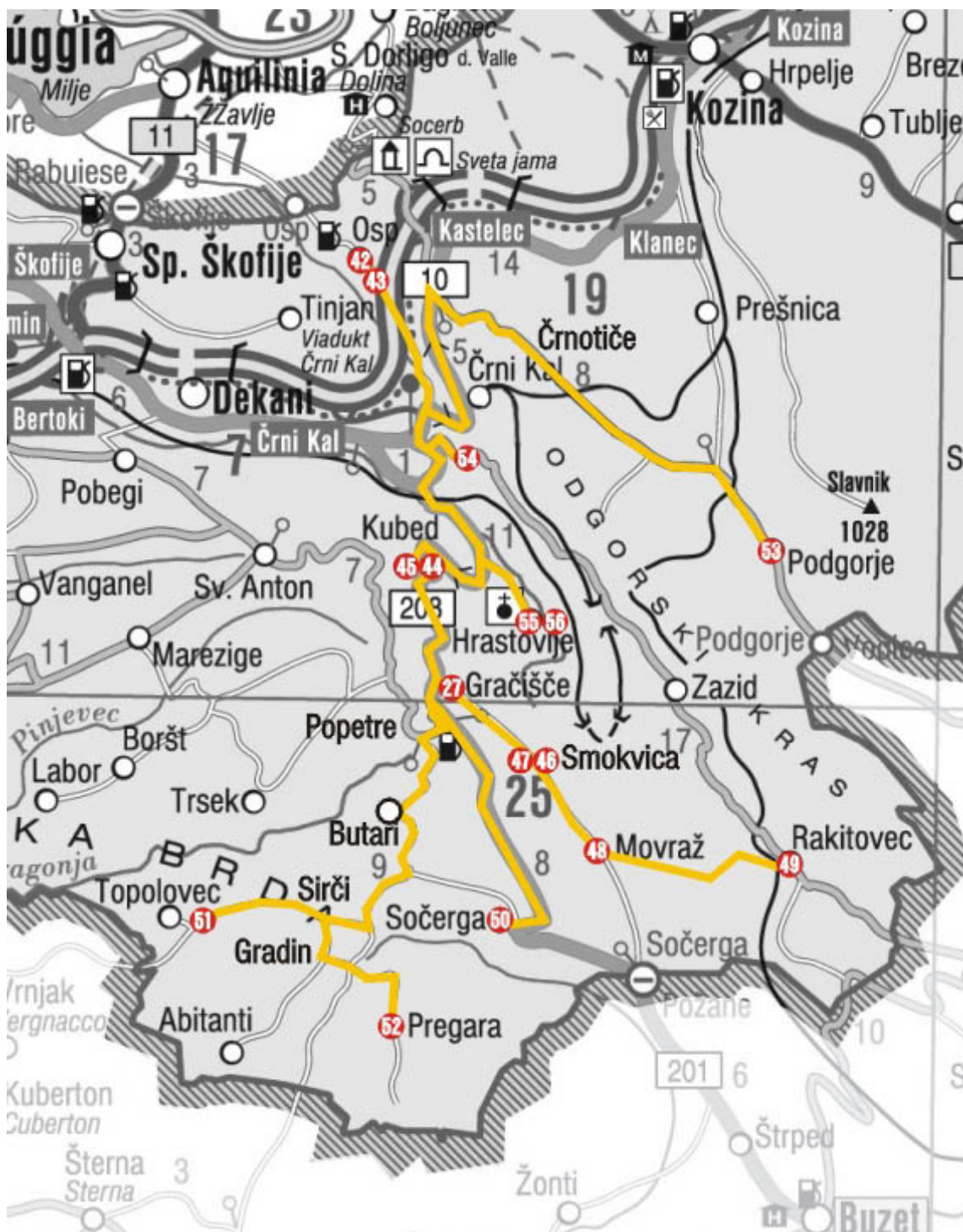
TRASA: TP »OLJČNA POT«

TRASA: TP »ŠAVRINSKA JUŽINA«

TRASA: TP »JAJČARICE«

TRASE TEMATSKIH POTI

